Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Asiantuntijalausunto
Ympäristöministeriö
Neuvotteleva virkamies
Penina Blankett

21.9.2021

Maa-ja metsätalousvaliokunta (22.9.2021)

E-98/2021 vp " Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2022 ja asetuksen (EU) 2021/92 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 28.5.2021 neuvonsa vuoden 2022 TAC:sta Itämeren kalakannoille, lukuun ottamatta Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden sekä Suomenlahden lohta ja läntistä turskakantaa, joita koskevat neuvot annetaan viimeistään syyskuun 15. päivä 2021. ICES:n neuvot muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2022 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Komissio antoi neuvojen perusteella 26.8.2021 ehdotuksensa Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2022.

Ympäristöministeriö tukee Suomen peruskantaa, jonka mukaisesti Suomi kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2022 siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävää enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti. Kalastusmahdollisuudet tulee siten vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Pohjanlahden silakan osalta ympäristöministeriö kannattaa TACin vahvistamista ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti eli vuoden 2022 TAC olisi 111 345 tonnia.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan osalta ICES suosituksen perusteella TAC olisi 71 939 tonnia ja EUn TAC olisi mm. Venäjän ja Riiaanlahden ja pääalataan vähennysten jälkeen 62 353. Komission esityksen mukaan TAC olisi 44 709, huomioiden kannan huonon tilanteen. Ympäristöministeriö kannattaa ensisijaisesti komission ehdotusta, mutta voi hyväksyä myös esitetyn ylemmän TACin koska sekin on ICESin suositusten mukainen. Jos hyväksytään ylempi TAC, niin seurauksena voi olla tulevina vuosina vieläkin tiukemmat rajat. Kannan kehitystä tulee seurata tarkoin ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin ajoissa, jotta ei päädytä samankaltaiseen tilanteeseen kuin läntisen Itämeren silakkakannan osalta.

Riianlahden silakan osalta ympäristöministeriö voi kannattaa esillä olevaa esitystä, joka on komission ehdotuksen ja ICESin neuvon ja Fmsy ylemmän vaihtelunvälin mukainen, huomioiden myös pääaltaan ja Riianlahden välinen vaellus.

Läntisen Itämeren silakan ICES on todennut, että kalastuskielto tulisi jatkaa tämän kannan osalta myös vuoden 2022 aikana. Ympäristöministeriö tukee esitystä, jotta kanta voisi elpyä mahdollisimman nopeasti. Ympäristöministeriö voi kuitenkin tukea ehdotusta jonka mukaan TAC määriteltäisiin ainoastaan sivusaaliita varten 788 tonniin tai vähäiseksi perustuen muihin tehokkaisiin

kalastuksenrajoitustoimiin. Tätä tulee kuitenkin kuten seurata tarkoin ja tarpeen mukaan ryhtyä tehokkaimpiin toimiin kannan tilan elvyttämiseksi.

Kilohailin osalta ICES suosituksen mukaisesti vuoden 2022 TAC olisi 291 745 tonnia ja kun huomioidaan Venäjän osuus, niin EUn TACin olisi 262 337 tonnia. Ympäristöministeriö kannattaa esitystä. Samoin ympäristöministeriö tukee esitystä, jonka mukaisesti Itämeren jäsenvaltiot sitoutuisivat Suomen tavoin vahvistamaan kansallisen määräyksen vuodelle 2022, joka edellyttää lajittelemattomien silakka- ja kilohailisaaliiden kirjaamista kalastuspöytäkirjaan lajikohtaisten saaliiden kymmenen prosentin tarkkuusvaatimuksella saaliin kokonaismäärästä laskien (nk. MOT sääntö). Tämä edesauttaisi silakan ja kilohailin kalastuksessa ICES:n esille ottaman väärinraportoinnin vähentämistä.

Itäisen turskakannan osalta ICESin suositus perustuu varovaisuusperiaatteeseen ja sen mukaisesti kalastusta ei tulee harjoittaa tämän kannan osalta. Ympäristöministeriö tukee esitystä.

Meritaimen osalta ympäristöministeriö tukee komission ehdotusta siitä, että meritaimenen kalastus myös vuonna 2022 pidetään kiellettynä neljää meripeninkulmaa kauempana perusviivoilta mitattuna.

Punakampelan osalta ympäristöministeriö tukee ICESin suositusta, jonka mukaan TAC oli 11 082 tonnia, joka poikkeaa komission ehdotuksesta. Ympäristöministeriö pitää myös tärkeänä esitystä, jonka mukaan jäsenvaltiot ottaisivat vuonna 2022 kampelakalojen troolauksessa käyttöön valikoivia troolipyydyksiä, joihin jää huomattavasti nykyistä vähemmän turskaa sivusaaliiksi. Ellei tämä ole mahdollista niin ympäristöministeriö tukee sitä kantaa, että punakampelan TAC voidaan turskan sivusaaliiden pienentämiseksi vahvistaa ICES:n neuvoa pienemmäksi.